

Benim Kütüphanem...

My Library...

Mahinur Koçak*

Her yerde mutluluğu aradım, ama onu sadece küçük bir kitabı okuduğum küçük bir köşede buldum...

Thomas A. Kempis**

(1380-1471)

Öz

Bu çalışmada bir kütüphanenin yapabileceğinden daha çok şey yapmak hedeflendi. Örneğin, annem en kıymetlimdir diyenlere Anne Köşesi ile kapılar somuna kadar açıldı. Okuma yazma bilmeyen bir annenin merakla kitabın sayfalarını açarken yaşadığı sevinç en büyük kazanç oldu. Kitaplardan ağaçlar ve doğum günü coşkusuyla üflenen mumlar oldu. Kitap kurdu dostlar ödüllendirilirken, ayın okuyucusunu seçerek veliler mutlu edildi. Gezici kütüphane ile en uzak en yakına getirildi. Bunlar yapılanların kısa bir özeti. Asıl iş bu çalışmanın satırlarında gizlidir.

Anahtar Sözcükler: Halk kütüphaneleri; Şanlıurfa İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü; Türkiye.

Abstract

We aimed to do thing more than what a library would do in this study. For example, we open the doors by mother's corner to those who say my mother is most precious. It was our biggest gain that an illiterate mother with the curiosity experienced the joy of opening the pages of the book. We had the trees made from books and candles blown by birthday enthusiasm. We rewarding the bookworn friends managed to keep their parents happy too by selecting the reader of month. We brought furthest to nearest by our mobile library. These are what we do and the summary of this study. The real work is hidden in the lines of this study.

Keywords: Public libraries; Şanlıurfa Provincial Public Library Directorate; Turkey.

Ne güzel anlatır mutluluğu nerede bulunduğunu yazar, bu cümlesinde. Mutluluğu bulmak kadar onu paylaşmak da güzeldir. Bizim kütüphanemizin de amacı o mutluluğu paylaşmak, paylaşarak büyümek, kitapların dünyası gibi. Çocukların hiçbir yere sığmayan hayal dünyaları gibi mutluluğu da kocaman yapabilmek. Öyle ki çocuklar hayal dünyalarını kitap sayfalarında daha da büyüsünler, kendilerini kütüphanede rahat hissetsinler ve orada hayal dünyaları ile büyüsünler. Bu düşünce ile anne şefkatini yanı başlarında hissetsinler diye kütüphanede sadece onlara özel Anne Köşesi oluşturuldu. Bu köşe, çocuklar ile birlikte anneler de kitap ve dergilerle zaman geçirsinler, ev telaşını bir kenara bırakıp kitap sayfalarında dinlensinler diye tasarlandı. Okuma yazma bilmeyen bir annenin merakla, bir o kadar da amatörce kitabın sayfalarını açarken yaşadığı sevinç bu küçük köşede görülesi en güzel mutluluk oldu.

* Müdür V. Şanlıurfa İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü, e-posta: mahinurkocakk@gmail.com

Acting Director. Şanlıurfa Provincial Public Library Directorate

** Rönesans dönemi Katolik keşiş ve yazar. Ayrıntılı bilgi için bkz. https://tr.wikipedia.org/wiki/Thomas_Kempis

Okullarla iletişime geçilerek öğrencilerin kütüphaneyi ziyaret etmeleri sağlandı. Çocukların doğum günleri kütüphanede kutlandı ve pastalarındaki bütün mumlar kitap dostları ile hep beraber üflendi. Gelen kitap dostları ziyaretleri sonrasında bahçedeki piknik masasında ağırlandı. Pikniğe gelen dostların kitap oksijeni ile Urfa'nın meşhur sığağında ferahlamalarını sağlamak amacıyla kütüphanemizde kitaplardan ağaçlar mevcuttur, bu ağacın hiç dökülmeyen yapraklarında küçük notlar ve o notlarda kocaman hayaller asılıdır. Ayrıca kütüphanenin duvarları, ünlü ressamalara taş çıkartan çocukların ve satranç oynayan ebeveynlerin yaptıkları resimleri, çalışmalarını ile rengârenk boyalıdır.

Kütüphanenin kahramanları da vardır, "kitap kurdu" kahramanlarıdır onlar. Onlar hep başköşede, hak ettikleri yerdeler. Okuyucuları motive etmek için "ayın okuyucu"ları seçilir ve fotoğrafları teşhir panosunda o ay süresince asılı durur. Tabi hediyesiz olur mu; ayın okuyucularına "kitap kurdu sertifikası" ve sürpriz hediyeler verilir. Ödül töreni Oscar törenini aratmayacak kadar heyecan verici olur. Veliler ve okurlar törene çok titiz bir şekilde hazırlanır. Velileri en çok mutlu eden ise ayın okuyucusunu seçmektir. Her ay en fazla kitap okuyan seçilir ve ayın okuyucusu olarak ilan edilir. Çocuğunu ayın okuyucusu olarak gören velilerin mutluluğu görülmeye değerdir. Ayrıca karnelerini alıp koşa koşa kütüphaneye gelen küçüklere "bir karne hediyesi de kütüphaneden!" sloganıyla hediyeler verilir ve öğrenciler tatillerinden kalan vakitlerini kütüphanede geçirmeleri için teşvik edilir. Özellikle çocuklarıyla oyun alanlarına gelip vakit geçirmekte olan veliler ile tek tek ilgilenilir. Ara sıra kişisel gelişim ve okuma ile ilgili seminerler verilir. Kütüphane Haftasında kitap ve kütüphane konulu tiyatro gösterisi, seminer, Urfalı ünlü ressamların oluşturduğu resim çalıştay, kitap ve karikatür sergisi ve de müzik dinletisi düzenlenir. Bu arada çocuklar da baş tacı edilir. Etkinliklere katılan maskotlarımız çocuklara şeker dağıtıp onları eğlendirir.

Hizmetlerimizin daha çok kişiye ulaşması amacıyla sosyal medya üzerinden sanal dünyaya erişim sağlanıyor. Web sayfası da yenilediği için artık çok aktif bir şekilde kullanılıyor. Bu sayfadan duyurular yapılarak daha geniş kitlelere kütüphanenin sesi duyuruluyor. Bu ses sanal dünyada yankılandıkça tıklanma sayısı da gün geçtikçe daha çok artıyor. Sosyal medyanın sıkı kullanıcılarının dikkatini çekmek büyük bir başarıydı. Bu doğrultuda Facebook, Twitter ve Instagram gibi sanal dünya takipçileri artık kütüphane ile ilgileniyor. Facebook sayfasında 3761 takipçi, Twitter sayfasında 686 takip edilen ve 370 takipçi, Instagramda ise 1217 takipçi ve 2983 takip edilen bulunuyor. Bir başka başarı ise yerel basına kütüphanenin sesini duyurabilmek oldu. Ne mutlu ki artık kütüphane, gazetelerin gündemlerinde sık sık yer alıyor. Bu durum kütüphane haftasını ve etkinlikleri daha geniş kitlelere tanıtmaya imkân sağlıyor.

Zaman zaman çok değerli konuklar ağırlanıyor kütüphanede. Örneğin, 81 ilde eş zamanlı gerçekleşen kitap okuma etkinliğine Şanlıurfa Valisi ve Yardımcısı, Haliliye Kaymakamı, Haliliye İlçe Milli Eğitim Müdürü, İl Kültür ve Turizm Müdürü teşrif ettiler. Ziyaretiyle kütüphaneyi onurlandıran dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, konuk olarak bizi evimizde çok mutlu etmişti. Evimizi ziyaret eden değerli büyüklerimiz arasında Ankara Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölüm Başkanı, Türk Kütüphaneciler Derneği Gaziantep Şubesi, Karaköprü Belediye Başkanı, Şanlıurfa Müze Müdürü, Şanlıurfa Afad Müdürü, Kültür MemurSen Genel Başkanı ve Yardımcısı, Hollandalı Prof. Dr. Mieke Boon ile Prof. Dr. Henk Procee ve Britih Library Genel Müdürü David Bradbury de bulunmaktadır.

Birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyulan şu günlerde yaşanan acı olaylara duyarsız kalmadan, duyarlı bir kurum olmanın bilinciyle hareket etmeyi, kütüphanemizdeki bütün çalışanlar kendilerine ilke edinmiştir. Bu ilke çerçevesinde, Şanlıurfa İl Halk Kütüphanesi olarak toplumsal olaylar ve özel günler sayfada duyuruluyor ve takipçilerle paylaşılıyor. Özel günlerde (10 Kasım Atatürkü Anma Günü ve Atatürk Haftası, 12 Mart İstiklal Marşının kabulü, 11 Nisan Urfa'nın kurtuluşu vb.) kitap sergisi ve panel gibi etkinliklerle günün anlam ve önemi vurgulanıyor. Etüt salonunu sürekli kullanan yaklaşık 400 öğrenci için kalabalık evlerinde (en az 6 en çok 9 kardeş)

bulamadıkları sessiz ve huzurlu ortam sağlanıyor. Bir huzurlu ortam da mahkûm ve yakınları için kurgulanmıştır. Denetimli Serbestlik Müdürlüğüyle yapılan işbirliğiyle denetimli serbestlikten faydalanan mahkûm ve yakınlarına kütüphaneyi tanıtmaya ve kitaplarla buluşturma imkânı sağlanmıştır. Ayrıca iki mahkûmun seslendirdiği şiir gibi bir müzik dinletisi düzenlenerek kütüphane ziyaretçileri çok başka diyarlara götürüldü. “Savaşın o masum çocukları *Suriyeli çocuklar* ile dillerimizle değil gözlerimizle konuştuk. Yaşanan acılardan bahsedemedik ama biz büyükler keşke sizlerin gözlerine daha çok bakabilseydik, utanırdık. Keşke sizlere, okuduğumuz kitaplardaki masallar kadar mutlu, sizlerin çizdiği resimler kadar güzel bir dünya verebilseydik!” işte bu sloganla Suriyeli kardeşler bağırılara sınırsız basıldı.

Kitapların sayısını arttırmak, okuyucu sayısındaki artışı da etkileyebileceğinden SODES aracılığı ile kitap satın alma işlemi gerçekleştirilerek okuyucuların hizmetine sunulmuştur. Böylece gün geçtikçe koleksiyon zenginleştirilmiş, okuyucuların istedikleri kitaplar tek tek temin edilmiştir. Ayrıca, Urfa arşivinde yer alan ancak bir türlü gün yüzüne çıkmayan kitaplar düzenlenmiştir. Öyle ki, o kitaplar tozlu raflardan alınıp, bir ilki yaşatarak, konu başlığı verilerek liste oluşturulmuş ve böylece kitaplar okuyucuyla buluşturulmuştur. Araştırmacılar kitaplara kolayca erişebilsinler diye kitaplar eser adı, yazar adı ve konu başlıklarına göre tek tek listelenmiştir. Bu işlemden sonra üniversiteden gelen öğretim üyelerine ve diğer bilim insanlarına araştırmalarında yardımcı olunabilmiştir.

Kütüphanemizde Şanlıurfa'nın kavurucu sıcağına inat kütüphane etkinlikleri yapılır; okulların tatile girmesiyle birlikte 2016 yazını dolu dolu geçirmek için "Yaz Okuma Kampı" çerçevesinde haftada üç gün (pazartesi, çarşamba ve cuma günleri) çocuklarla çeşitli aktiviteler gerçekleştirildi. “Çocukların Gözüyle Kütüphane Resim Yarışması” ve “Çocukların Gözüyle Kütüphane Şiir Yarışması” düzenlenmiştir. Yarışma dediğimize bakmayın, bizim gözümüzde yarışmaya katılan bütün çocuklar birinci olduğu için yaptıkları resimler, Origami sanatı ile yaptığımız rengârenk boyalı cüzdanlar ve yazdıkları şiirler iyi - kötü ayırt etmeden hepsi teşhir panomuzda sergilenmiştir. Yaz okuma kampına katılan okuyucularımızla Türkiye'nin en büyük müzesi olan Şanlıurfa Arkeoloji Müzesi ve Haleplibahçe Mozaik Müzesi ziyaretimizde daha önce müzeye gitmeyen çocuklarımızın sevinci gözlerinden okunuyordu.

Kitaba doymayanlar ödüllendirildi. Kütüphane haftasında 1 yıl içinde en fazla kitap okuyanlara çam sakızı çoban armağanı bisiklet, altın, mp4 ve mp3 çalar hediye edildi. Bir armağan da çocuklardan anne ve babalarına gitti. Çok sevgili çocuklarımıza anneler ve babalar günüyle ilgili resim çalışmaları yaptırıldı. Bu değerli eserleri en çok hak edenlere, annelerine babalarına hediye ettiler. Çocukları kütüphanemiz çatısı altında toplamak için bol bol paha da ucuz ama anlamca zengin ufak hediyeler (ayraç, kalem, anahtarlık, balon, not defteri vb.) dağıtıldı.

Hep aynı yerde durmadık, bu sene bir de taşındık. Yeni yerimiz bir müze, yeni ziyaretçilerimiz ise müzeye gelen misafirler. Böylece ailemiz daha da genişlemiş oldu. Biz ailemizi gezici kütüphanemiz ile daha da genişletmeyi hedefliyoruz. Bize gelmek isteyen ama bir türlü gelemeyen kitap dostlarının ayağına seve seve gidiyoruz. Bu nedenle Şanlıurfa köyleri ve ücra yerlerine özellikle ulaşmaya çalışıyoruz. Kütüphanemize bağışlanan kitaplarla kitaplığı olamayan okullara kitap köşesi hazırlıyoruz. GEZİCİ KÜTÜPHANE aracılığıyla gitmediğimiz köy kalmadı. Kitap ödünç veriyor, sinevizyon gösterisi ve masal okuma saati yapıyoruz. Bizi sosyal medyadan takip edip 2000 kitap bağışlayan yazarımızın ayrıca etkinliklerimizden dolayı bize 500 kitap hediye eden Haliliye Kaymakamının kitaplarını ayın okuyucusu seçtiğimiz köy okullarındaki çocuklara hediye ediyoruz.

İlk başta Gezici Kütüphane aracımızı ve bizleri görüp ağlayan o çocuk var ya, artık ağlamıyor. Kitap okuyup özetini anlatıyor. Giderken bize el sallıyor. Belki de onlara götürdüğümüz şekerlerden dolayı... Belki de kitaplarımızdaki şeker tadındaki hikâyelerimizden dolayı, kim bilir...